

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz.

hová a lap szellemi részét illetés minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadhatók el.
Kéziratok csak rendkívüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
Vodlaner F. nyomdájában.

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hónapra	1.80

Egy szám 8 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitser egy-azéri hirdetésre 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyitlittér: 6 hasábos sor 30 krajczár.

Budapest, okt. 23.

Munkának jó eleje a dolognak veje. Tudjuk, hogy elvesztette a „szabadelvíz” kormány a nemzetnek akár politikai, akár nemzetgazdasági érdekein való lendítéshez még a letétet is azon kicsinytelkű államszámalkalmával, mikor elfeladása, politikai hitének megfertőztetése árán jobb meggyőződése ellen, merő ámitás és hamis esküdözés fegyverével küzdött magát odáig, a hol lábat megvetette a nemzet nyakacsigóin. Csejájiról és jövőjének jelleméről kiállította a testimoniumot még akkor, mikor lesepert elődei helyét elfoglalva minden komolyabb terv és számítás nélkül megkezdte abszolutistikus uralmát az alkotmányos országban. — Ime a megoldatlan, sőt részben még inkább benyomított kérdések hosszú sorozata az az évekre húzódó „szabadelvíz” működés eredménytelen kapkodása; a corruptionalis visszaélések felmerülő halmaza, a politikai közszellem romlottsága és az államot, nemzetet nyelő defizitok következtében kórtartama mint eredménytelenség igazolta a kevesebbek, de józanabbak és becsületesebbek elég korán szerzett és kifejezett meggyőződését.

A pénzügyi bizottságok most javában folyó „érdemesleg” tárgyalásai készítenek ezek elmondására, mely tárgyalások természetesen nem kecsesgetnek az ezen bizottság többségét alkotó elemek első áttekintése után nyert kitaláláson túl egy hájzállal sem, azonban igen alkalmas időpontot szolgáltatnak egyes dolgok, így a defizitok budget-előterjesztés felvetésére már csak azért is, mert erről az oldalról egyáltalán nincsenek szétútvással fenyegetve a pénzügyminiszteri expozé fellegvárai.

Rövidlátóság lett volna bárkitől azt várni, hogy az alapjában egészségtelen elvek szerint összeállított, s minden magasabb szempontok mellőzésével készült költségvetés, mely néhány palliatív nyereség vagy címzváltoztatás útján vélt irányt törni a gyökeres állambiztosítási organizáció felé, számbavehető módosításokon ment legyen át a pénzügyi bizottság elemi iskolai penzumok gyanánt lepergetett tárgyalásain; de az a meddőség, mely a bizottság működését kíséri, bizony még így is elég méltón megellett.

A költségvetés, bizonyos, csaknem eredeti alakjában fog a képviselőház elé kerülni. Nem kételkedünk abban, hogy a parlamentben hason formában fog átvitelti, ennél fogva ideje közeleg, hogy törjük magunkat bele a jövő évi pénzügyi nyomorúság tudatába. Hátha könyvesben esik elviselni! Azok a „27 kros” törlekés, azok a bányádt színi tudakozások egyes tételek iránt, a melyekre a pénzügyminiszter pár chimaerikus és puffogó phrázisa kielégítő választ képezhet; azok a jámbor óhajások, miket valójában szerényke észrevételek gyanánt kezelték meg a jövőben való szemeltartás céljából egy-egy kormánypárti mimosa pudica, — azok mindmennyi alkalmas jel gyanánt vehetők arra nézve, hogy a költségvetés a pénzügyi bizottság mángorlója alól milyen formában fog kikerülni.

A ki figyellel kísérte a bizottság tárgyalásait, észrevehette, hogy a kormány korihpassai mennyi alázattal ádák meg magukat a hatalom nyúgének. E tárgyalások tapasztalat szerint kevés, vagy semmi alkalmat se nyujtanak ugyan arra, hogy egyes jelentékenyebb elvi vagy gyakorlati változtatást teremtenek a költségvetések egészében, de mindenestre itt lett volna helyén a részletek egyik vagy másikban egy-egy módosítás proponálása vagy megfetele, melynek keresztüvitelét a hibás alap se tette volna lehetlenné. De a bizottság függetlenb tagjainak felszólalása, vagy erélyes ellenmondása kivétel nélkül megtört a parancssóra bóbiskolók tömegével szemben, s a tény az: hogy a pénzügyi bizottság a defizitok költségvetésben egyetlenegy számbavehető tétel törlekését vagy aspasztását sem vitte keresztül.

Nyomorult, szánalmat keltő állambiztosítási év előtt állunk, — a pénzügyminiszteri expozé szerint elmentünk egy a bevételek fokozásában, mint a kiadások aspasztásában azon legvégző határokig, a melyeken túl az állam legvitalisb érdekei nélkül bár egy lépést is tenünk lehetetlen. A defizit milliókra fog rugni. A természetű csapások folytán támadó bevételű apadásokat törvény szerint hivata lesznek pótolni az adó nagyszobások; és a költségvetés mégis keresztül megy változatlanul s minden megfetehető elvi módosítás nélkül a pénzügyi bizottság tárgyalásain, keresztül megy a képviselőház előtt is, pár hó múlva sanktionált budget gyanánt fog az állami ország előtt és mind a nélkül, hogy a pénzügyi tönkkel fenyegető állapotból való szabadulásra eddig egy esmét, vagy egy irányadó elvet hallhattunk volna a többség soraiból.

Milliónyi defizitek, könyörtelen fiskalitások, roszhiszemű biztatás, pénzügyi nyomorúság és időresztegetés és semmi akarat: ime a tételek, melyekben a kormány a pénzügyi bizottságot is alkott többségének tényei kifejezést találnak. — Ez az, a miért sárba kellett

taposni a szeptőlten elveket és prosperáltatni hosszú időn át a biztató politikai hazugságokat.

Méltó vég a kezdethez!

Zomborból a mai postával a következő levelet vészük:

Három hét alatt Bács vármegye déli részének majdnem minden nagyobb községét, valamint Temes és Torontál megyék egyes vidékét is üzleti dolgokban járván beutaztam, s mondhatom, hogy szomorú látvány tárult fel előttem, midőn láttam, hogy a gazdák már csak gébekben közlekednek s fuvarozzák az utazó kereskedőt. Csodálatomnak kellett kifejezést adnom ezen tény miatt annyival is inkább, mert ma egy éve ezen vagonos népnél egészen más, valóban bámulni való, szobnbel szobn lovakat lehetett látni. Kérdezősködéseimre a községi előjárónak, hogy mi oka annak a lovak közti nagy változásnak? azt a feleletet kaptam, hogy „nem csoda uram, mert az a sok szerb lókupecz, ha még annyi ló lett volna is, mind megvette volna és pedig drágapénzért.”

Nemzetgazdasáztunk fejlesztésére ez nagyon szép dolog, s örvendhetünk ha más viszonyok közt volna, azonban ma, midőn a mozgósítás küszöbén állunk, nem igen bizgélő dolog bíz az, némi miként viszik ki saját lovakat Szerbiába, melyekre még nekünk is igen nagy szükségünk lehet, s ha eljő az idő, majd meglátjuk, hogy a honvédelmi miniszter hogyan fogja a lókisajátítási törvényt alkalmazni ott, hol az alkalmas lónak csak a híret ismerik.

Vajjon van-e mind ezekről a belügyminiszernek tudomása? Ha nincsen, úgy szerzen magának róla tudomást hivatalos uton, s tiltsa be a lokivitel mellett, mert ezen a vidéken már nemsokára macskákkal lesz kénytelen utazni a jámbor kereskedő, s földmives munkáját a gazda, bárom hiányában, mely ellexequálhatott, végezni. A. B.

A pénzügyi bizottsághól.

— Október 23. —

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma reggeli ülésében megkezdte a közlekedési tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

Szapáry Gyula gróf előadó a központi kiadásoknál azon javaslatot terjeszti elő, hogy a személyi és dologi kiadások közt külön-külön adassék meg a virement; az előirányzat ellen különben nincs kifogása.

Simon y Ernő ellenzi a virement megadását ott, hol a bizottság nem tesz en bloc levonásokat.

Péchy Tamás miniszter felszólalása után, ki a személyi és dologi kiadások közt külön-külön kéri a virement megadását, Pulszky és Wahrman n annak megadását javasolják.

Hely y a miniszterium személyzetét sokalja, annak fele is elég lenne.

Zsedényi sajnálja, hogy a miniszter ígéréte szerint nem aspasztotta a személyzetet.

Péchy T. miniszter kijelenti, hogy a lezárt állásokban a lehetőségig elment; a vasuti, utépítési s víz szabályozási osztályoknál már lehetetlen összeb szorítani a személyzetet; különben is három mérnöki állomást szüntetett meg most is.

Kautz Gyula az előirányzatot megszarazza, nem különben Szapáry gr. előadó is.

Simon y Ernő az irodatiszkek fizetésénél előirányzott 100 forintnyi többletet megtagadja; végre a bizottság e 100 forintos többletet törölve, az előirányzatot szarazza meg a személyi és dologi kiadásokra nézve.

A vasuti és hajózási főfelügyelőség különállását Simon y Ernő nem helyesli ki; vána, hogy az a miniszteriummal egyesítessék.

Hely y a működési pótlékokat tartja soknak. Péchy Tamás miniszter megjegyzi, hogy a felügyelőség különállását a ház hártaza el, a mi a pótlékokat illeti, ezek oly egyneknek adának, kiknek ama pótlékok kikötve vannak.

Csengery Antal nem helyesli, hogy a vasutak felügyelére két külön központi közeg létezik, s ezen ellenőrzést a miniszteriumban kellene központosítani.

Zsedényi jónak tartaná, ha a bizottság a háznak javasolná, hogy mondja ki az egyesítést.

Péchy T. miniszter kijelenti, hogy a ház határozatának engedve az egyesítést eszközölni fogja.

Hieronim y államtitkár Somsich kérdésre kijelenti, hogy a felügyelőség feladata az ellenőrzés, az egyesítés eszközölhető ugyan, ebből azonban valami jelentékeny megtakarítás nem lesz. Vannak a felügyelőségnek oly teendői is, melyek nem nevezhetők központi ellenőrzésnek s ezek intézésére akkor mégis külön közegeket kell állítani.

Hegedüs támogatja azon javaslatot, hogy a felügyelőségnek a miniszteriummal egyesítése a bizottság jelentésében a háznak javasoltassék.

Csengery szerint a felügyelőségnek nem központi teendői a miniszterium exponált közegre bízandók, ez által megszűnik az új közegek állításának szüksége s a többi teendőknek az egyesítés után a központonban végzése ez által lehetségessé válik.

Hely y nem a felügyelőséget tartja feleslegesnek, hanem a miniszteriumnak erre vonatkozó intézkedését. Azt kívánja, hogy a bizottság jelentésében a kétös felügyelőség megszűntetése iránt határozott indítvány foglaltassék.

Pulszky Agost Csengery indítványára mellett szolal föl, nem különben Lukács Béla is, ki egyszersmind töröltetni kívánja a felügyelőségnél rendszeresíteni miniszteri tanácsosi állomást.

Péchy T. miniszter arra hivatkozik, hogy az illető egyének kiváló érdemei vannak s kiemeli, hogy e rendszeresítéssel nem jár költség-többlet.

Kerkapoly azt hiszi, hogy az egyesítés egyszersmind az adminisztratív egyszerűsítést fogja magával hozni.

Végül abban állapodik meg a bizottság, hogy a miniszter haladjon tovább a tervén, az adminisztratív egyszerűsítés s helyesebb beosztása útján.

Vasuti kormánybiztosok számára 8 ezer frt. van előirányozva, ezek külön díjazása az előbbi évben töröltetett.

Szapáry gr. előadó az összeget sokalja, a miniszterium tisztviselőit külön szolgálatot ingyen kívánni nem lehet, azonban a díjazást soknak tartván, felére, 4000 frtra. kívánja leszállítani.

Wahrman n Mór azt tartja, hogy a biztosokra semmi szükség nincs a vasutaknál, s célra semmit sem szaraz meg, a miniszterium majdnem minden engedélyokmány értelmében 2 tagot nevez ki a vasuti igazgató-tanácsokba, e biztosok tehát feleslegesek. Nem szükséges, sőt nem is helyes, hogy két háromféle felügyelő legyen, s ez mind az állam terhére történjék s ha ez külön szolgálat, a hivatalnokok részéről ezt a hivatalos órák alatt veszik az igazgató-tanácsban.

Péchy Tamás min. megjegyzi, hogy most csak egy igazgató tanácsost nevez ki a kormány s néhol ez is a pénzügyminiszterium kebeléből, e biztosokra szükség van, mert különben a kormány nem értesülhetne az igazgató-tanácsban történtekről. Nem lenne igazságos, hogy az állam bevége ezen összegeket a vasúttársulattól: de az illető szolgálattevő egyéneknek semmi intaluzást ne adjon.

Kerkapoly oly összeget adna az illető biztosoknak, mint a mennyi az igazgató-tanácsosok jelenléti díja.

Csengery Antal az igazgató-tanácsosoknak járó jelenléti díjt szintén elégnék tartja a biztosok számára, megjegyzi azonban, hogy a mely kormánybiztos alkalmas, jobb szolgálatot tesz, mint az igazgató-tanácsosok.

Simon y E. tökéletesen helyesli Wahrman n a n a k azon nézetét, hogy kormánybiztosra általában szükség nincs. Ott van a keleti vasut példája, mi hasznát vitték a kormánybiztosnak, azt hogy jelenlétével a botránys visszaéléseket elősegítette.

Péchy T. min. megjegyzi, hogy közvetlen értekezésben levő a miniszterium a vasutakkal a biztos által, kárpótolva van általa azon 1320 frtnyi összeg, mely Kerkapoly indítványa értelmében esnék a biztosoknak.

Wahrman n Mór, ha a miniszter sulyt felte az 1320 frtra elfogadja, mire a bizottság az előirányzott 8000 frt helyett 1320 frtot vesz fel a költségvetésbe.

Allam építészeti hivatalokra, mint a mult évben 299,837 frt irányozták elő, mit a bizottság megszaraz. E tételnél megjegyzi Szapáry gróf előadó, hogy az intézmény módosult ugyan a közigazgatási bizottság által lejtéssé követezében, de a kiadásokban változást nem tett. Az előirányzatot megszaraztatását javasolja.

Simon y E. azt kéri, igaz-e, hogy a megyei mérnökök iránt arra nézve is informatió keressék egy rovatban, hogy minő politikai elveik vannak?

Péchy T. min. és Hieronim y államtitkár kijelentik, hogy csak az illetők szaképteztetéséről kérelmet felvilágosítás. A személyi és dologi kiadások közt itt kért virement Hely y ellenzésének megoldásával Péchy min. felszólalása után ez évre meg kivételképen megszaraztatik.

A kó utak kezelésénél gr. Szapáry előadó megjegyzi, hogy Magyarország 40 kilométeres egy év utbiztos elegendőnek tartaná ezt Horvátországra nézve is, hol 23 kilométerre esik egy.

Péchy T. min. megjegyzi, hogy ha ez keresztül vihető lesz, megkísérli, most azonban ezutal kéri a jelen állapot megfogását, mert ha a közigazgatási bizottság intézménye megerősödik, azt hiszi, hogy az egész utbiztos állomás megszüntethető lesz.

A bizottság a miniszter nyilatkozatát tudomásul veszi, s jelentésébe befoglalja, hogy a közmunka törvény megalkotása után elvárja a szükséges intézkedések megtételét. Az utmesterei szükségletén azonban 2000 frtot töröl adminisztratív uton történendő megtakarítások tejében.

A kó utak fenntartásánál gróf Szapáry előadó az előirányzatot megszaraztatását javasolja, mely a lehetőségig a takarékoság személt tartásával készült, egyszersmind megjegyzi, hogy a mult évben a kavics rak lezállása következtében 200 ezer forint takarított meg a megszarazott összegből.

Hegedüs Sándor azon kérdést intézi a miniszterhez, mért kerül többé Horvátországban az utak fenntartása, s kéri, történet-e intézkedés, hogy azon kóutak, melyek a vasutakkal párhonosan mennek, az illető egyéneknek átadassanak?

Péchy T. miniszter azon felvilágosítást adja, hogy az összegek szerződésszerűleg több évre megszarazva levő, a míg e szerződések le nem járnak, a mi 1877-ben történtik, addig az összegek le nem állíthatók. — A közmunka törvény meghozatala után a hol lehető lesz, az utak átadatnak a megyéknek.

Simon y Ernő azt kívánja, mutattassék ki részletesen a kavicsmalomok száma s azok ára, a mint ez 1875-ig rendszeren megtörtént. Azon kérdést intézi továbbá a miniszterhez, hogy a lozonci vasut közlebe nyitott kavicsbánya veszélyes lévén az utvonlra, tett-e valami intézkedést erre nézve a miniszterium.

Péchy T. miniszter és Hieronim y államtitkár megnyujtatól az választják, hogy e tekintetben a kormány részéről a szükséges intézkedés megtörtént. A mi a kavicsolási árakat illeti, ha kívánatlik, kész a kormány a részletes kimutatást előterjeszteni.

Kerkapoly felszólalása következtében az előirányzatot megszarazása mellett a bizottság ki fogja mondani, hogy a miniszter utasítandó arra, hogy a vasutakkal párhonos kóutakat a megyéknek adja át. Uj utak és hidak építésére 210,000 forint a mult évi előirányzatnál 20,000 frttal több irányoztatott.

Hegedüs Sándor nem helyesli, hogy a Vág folyón Zsolna és Budatin közt felállítandó hid építését az állam maga vállalja át.

Zsedényi szintén soknak tartja, hogy ott oly nagy arán építessék egy hid.

Péchy min. terjedelmesebben előadja, mely okok folytán kívánatos itt a hid építése. Zsolna város ugyanis az árval által elsodort hid felépítésére képtelen, lemondott vamszedési jogáról is, s miután itt a közlekedés élénk volna s igen fontos hadászati tekinteteket kívánják, nem marad más hátra, mint hogy az állam építse.

Hieronim y államtitkár előadja, hogy a hid vasból tervezetik, mert olcsóbb és tartósabb lesz.

Simon y Ernő azon kérdésére, vajjon bizonyosan elég lesz e 140,000 frt e hidra? Péchy miniszter azt válaszolja, hogy a miniszterium a kellő biztosítékokról gondoskodni fog; mire az előirányzatot megszaraztatik, nem különben a vízi utak kezelésére és fenntartására előirányzott összeg. A bizottság ez alkalommal Péchy miniszter kérdésére elvileg helyeslést mondja ki arra nézve; hogy a Béga csatorna szabályozása az állam által nyujtandó segély mellett esetleg magán vállalkozás útján eszközölthessék. Uj vízi építkezéseknél a Temes folyóra előirányzott 53,694 frt megszaraztatott.

Szapáry Gyula gr. 30,000 frtot elégnék tartana.

Péchy min. miután azon vidék a folyótól sokat szenved, az egész összeget kéri megszaraztatni, mi el is fogadtatik.

Csengery megjegyzi, hogy a költségvetés részében nem lett elég gondot fordítva az utolsó vizáradások tanulmányozására s ohajtáná, hogy Budapest és az ország többi részére nézve tanulmányozások tessenek a vizáradások elkerülése iránt.

Az államkezelés alatt nem álló folyókra felvett 30,000 frt helyett Simon y Ernő 40,000 frt felvételt hozza javaslatba, melyből 20,000 forint a Vág szabályozására esnék s kéri a minisztert, tegyen ly értelmi javaslatot; utána tévén, hogy ez által lehetségessé lesz az, hogy a folyó szabályozására egy társulat kölcsönt vehessen fel.

Somsich és Hely y támogatólag szolalnak fel; Hieronim y államtitkár pedig felvilágosításokat ad a Vág szabályozására alakult társulat iránt. Végre elfogadtatik Csengery azon indítványa, hogy e kérdés ezutal függőben hagyassék, míg a miniszter pár nap múlva e tárgyban nyilatkozhatik. A vízipolitikusok szükséglete megszaraztatván az ülés véget ért.

Vasut-megnyitás.

(Saját tudósítónktól.)

Tájékoztató.

Kétasz s néhány nap alatt elkészülő kilenczvenkilenc kilométernyi vasut még a mi lázasan dolgozó korszakunkban sem tartozik a mindennapi látványok közé. Uj vasut pedig, melynek irányja görbőre ne hajlanék valamely szennyeszt szarító exelzena kedvéért, s be nem tekintene valamely több bognu, de kevés szilvafajú korthatalmasság ur parkjába: épenesség oly ritka, mint a becsületes vállalkozó.

Hát ezt az ujkori csodát ment le bámulni a meghívott vendégek legtöbbsze a temesvári-orsvai vonal Karánsebesig elkészült részének október 22-én történt ünnepélyes forgalmi megnyitásánál. Már hogy is ne neztük volna meg, mikor nem brillirozott rajta a vasutkirályok egyike sem, nem épült családnak, nem ker kamatbiztosítást, nem tartja alepítványait az imádság. Stroussberg, Erlanger Waring et Comp. most részint emlékiratokon és az engedélyokmány aranyosított hullató kor raján dolgoznak, részint az aktiálkai leforrázott közönség háta megett nevetnek a markukba; s így persze nincs már keleti vasut, nincs ennélfogva botránny sem. A kit éget e multak izzó helyége és sanyargat a kéjkirándulási vasutvonallak szakutczakban élvező jellege: annak nép a neve, fizetés a közbizalom.

A temesvári-orsvai vasut a keletet nyugattal összekötő világforgalmi vonal egy része, ha kiépíthetnek csatlakozásait, mielőtt karddal próbálnak megoldani a keleti kérdést. Fedejett mondásnak, hogy az ut Bécsen keresztül vezet Konstantinápolyba, rögtön igazat fűtüléne az induló gőzgepek. Anyira igazat, hogy még a társaság ellen sem lehetne kifogásuk, mely ez utat nekik megkönynyítene. Orosz háromfogalut tarantász helyett biztosan közlekedő és kényelemmel ellátott kocsi nem megvetendő dolog egy orosz — kéjutasznak.

Hanem orosz idő, orosz oda, mégis csak legtöbb ügyünk és bajunk van az osztrakkal. Olyan sarga-fekete irigység fogta el magyar lelkünket, mint a temesvári határra csuított zászló, hogy miért is osztrak nevű e társulat, midőn voltaképen francia, s miézt nem magyar, mikor működésének sulyponyja Magyarországára esik. No de az átalakulás máris szemlélhető, s ha mi élünk és gyarapodunk egészében, „bizony ez sem lehetetlen”, mint a társulat előlélo közönsége bizalmasan válaszola egy bizalmas természetű fagatásra.

Ez a társulat aztán hatalom. Valódi arany s gőzhatalom a sző teljes értelmében. Olyan, minő a mai időkben csak az lehet, kinek 350 milliónyi értéket rejt, 1870 kilométernyi, háromszomszéd államatesze vagyúrítzben behalozó közlekedési vállalat, mely összegeben 40 négyzszög mérföldnyi nagyszerű vasbánya, műipészeti, gazdasági jószágot is be van foglalva. Ez a hatalom nagyobb sereget tart szolgálatában, mint a volt német nagyhercezségnek némelyikének összes lakossága. A két ezert haladja meg hivatalnokainak törzslétszáma, felül nyolczezeren áll az alsóbb szolgálati személyzet nyilvántartási lajstroma és 30-tól 40 ezerig változó munkásainak száma. Valóságos hadsereg, a munka hadserege; egy mindig hódító, mindig győző hadsereg: a civilizálási hadserege. A civilizálási militans ez örökké mozgó és örökké talpon álló ereje ellőt kalapot kell emelni, csak gondunk legyen rá, hogy államfentartó hivatásunk tudatával és hatalmi erőnk tényezővel a magyar rra tegyük, mégha neve osztrak is. Van erre mód, látszik hatása már ez idő szerint is, még több hatása lesz, csak akarjunk és tegyük.

A vasárnap megnyitott vasuti vonalnál zavarba jó az ember mint becsüljön többre: forgalmi becset-e, vagy politikai, igazabban kulturai hivatásat? Amazt hajlandóbb vagyok a jövőnek átadni megbízás végett, mert bár fellogunk ma is fontosságát egy ének, mely új életet ömleszt a testbe, s uj forrásokat nyit óriási feloldozó képességének, de a közzgazdaságunk jelenleg uráló fellegyelmi és függő politika mellett könnyen megseghetik, hogy ez érnék csak lüktetőt fogjuk érezni átfutó természeténél fogva, azonban tápanyagból vajmi kevés jut Magyarországnak. A mi e vonalnak kultur-politikai fontosságát illeti, az már a jelen szempontjából is megbecsülhető. Oly vidékeket szel át, a melyeknek elmaradottsága kétszeres veszélyű, mert magyarellenes is. Temes és Krassóra nagyon ráfér a civilizálási áldása, s megjött ideje a magyar nyelv terjesztésének is. Karánsebesnél pedig nemcsak Szörény megre székhelye, hanem azon alól a szerencsétlen határvidékek szerencsétlenül nevelt néptömegei közé politikai szükséglet volt a vasfejt

és roppant tüdőjű mozdonyokkal utat törni a haladás és alkotmányosság követelményeinek.

Sajátosság biz az, de eredményeiben meglepő tény, hogy az a sötét tömeg, inkább végjósló, mint bizalmatlólkó zakatolásával, a legkérleltelenebbül polgárosító elem. A faklya ez az óségi jelképe a felvilágosodásnak, helyettesítve lett az illó gőz és fekete szénfüsttel: szürkeség és sötétség, mint a világosság terjesztője. Vad népek megtámadják eleinte, mint Indiában; felvad népek duzzogva vonulnak vissza előre, mint itten történt. E tekintetben van valami hasonlóság közöttük és a gulya közt, mely a szokatlan látványra eliramodik, de többszöri látás mégis csak kibékíti a szörnyeteggel is. Hiába vagy át kell változni, hogy alpasztulniok, mert a vasut nem tiri meg sem a féldvasút, sem az elhotelességet. Az elektráló elem a meggyitáskor ott volt, mert érdeklődött a forgalmi újítás iránt; így volt ez Rákócson, Lugoson és Karánsebesen is az elmaradottság a vasárnap daczára. Férvonaltul vagy babonából, vagy közönyből. Reméltem egy-két kaput, Glavosdián a 80 évvel fiatal Simeonként megjelent Szande, miniszternek édes atyja és a miniszter családján kívül, Kavarán-Szakulon pedig a szolgálatkéz bakteren és két csinos civilizált női fejen kívül, a vidék némely nemzetiségi árva lelkét sem küldék, meg csak kiváncsiságból sem, az ünnepélyes vonat megkintésén. Bezzeg ott volt a sváb község lakossága iskolás gyermekeivel, s ott lett volna magyar vidékeknek, kinek ép-kéz a lába messze környékre.

Olvassóink megbocsátják tudósítójuknak e kitértést. Végre is az ünnepélyesség ma oly egyszerű hasonló alkalmakkor mindenütt, hogy kiválóbb hivatású vasutvonallak megnyitásakor a mérv nem a külsőségek, hanem a nemzetünk mélyen érintő kérdések atekintésére kell fektetni. A közvetlen tapasztalás még ly futó kirándulásoknál is sokra oktatja az embert. Az „isten háta mögött” leveleket rendesen vagy nem ismerik vagy félreismerik. Egy napi érintkezés az ottani befolyásosabb emberekkel és megfigyelése a díszben megjelenő szemlének sokról nyujt tájékozást. Hogy a vidék érdeklődő népe megnyerhető s jobb hírelni? Hogy Temesvár rosszbó szó hírelni? Hogy a kormány intézkedéseiben a rosszbálnál is rosszbál: arról szomorú tapasztalatokat tehetünk. És melyik rosszbál, az a Temesvár-e, melynek egyszerű emberek a legkeserűbben panaszkodnak, hogy ott magyarnak lenni nem nagy dicőség, a hol a német zugsájtó henczege garázdálkodik a pangermanismus nevében, és tömött színházak mellett játszik egy német operakornyikáló truppa: avagy az a kormány, mely magyarul szót sem tudó hivatalnokokat tih meg a postán. Az a Karánsebes rosszbál-e, mely elhangyolva nem bírt a nemzeti öntudat legalacsonyabb fokára vergődni, avagy az a kormány-e, mely törvénysek-nél, telekiönnyvel az államnyelvet nem tudó hivatalnokokat alkalmazta. Törvénysekű bíró panasolta ezt a kormánypartii sajtó képviselőinek füle halatára.

Ime ilyen viszonyok, vidékek és emberek közzé van ekelve a temesvár-karánsebesi vasutvonalt, melynek a Temes és Béga vashidját lezámta, nem kellett semmi akadály leküzdni. Sikon futnak keresztül a sinek. A temesvári erdőségek és az aradi lelapul hegnyonal a láthatáron támpont nyujtanak a szemnek, de nem akadályozzák a vasuti építkezés és később a restanulási nyivetelet. Egyhangy vidék, jól fizető földdel, de a fokozott gazdasági tevékenységnek meg csak nyomával sem. Fa és vonzó tanya ne képezik díszét itt a földnek. Itt ott egy gnyuh Lugoson alól, szegényes kintészi oláh faluk, csnyai az egész, mi a szemet rontja, a gondolatokat pedig erősen foglalkoztatja. A lugos-bogrányi domblanc szakítja meg az alföldi jeleget, de csak mint egy nagy kép kerete. Ilyen vidéken épült ki Karánsebesig a vonal 56 órázással, 165 átjáró művel. A mintakészletű osztrak államvasut társulat a kiejpítésnél a vasut technica, és művezetés minden újabb újabb haladását érvényesíti. A legujabb Beszemerlele aczélsínek futnak végig a tágas udvarokkal bíró indóházak mellett. Ez emeltes szűkreszt festett indóházakat fényezett parquettel és kényelem minden igényével ellátják.

A vonal biztonság, sem a gyorsaság, sem a nagymérvű forgalom által nincs veszélyeztetve. Solíd, erős és csinos itt minden. Oly erős, mint a társulat hitelé, solíd, mint üzlete és csinos, mint tőkéje.

a vendégeket. Beszél a megye részéről a főjegyző magyarúl; aztán a falusi aratlanlag és városi nyárspolgáriság mintaképe Udria Constantin, mint Lugos polgármestere olvasott németül, s gondolva, hogy a szó eről, míg az irás marad, átadta Ribáry urnak beszédét szépen s megkérte, hogy tegye azt el „örök emlékül.” A város e jámbor bölcseiről beszélt, hogy az új főispán üdvözlésekor az olvasott beszédet ekkép rekeszté be: „Ajánlja magát magas hajlamaiba Lugos 1875. augusztus 1. Udria Constantin a város polgármestere.” Az évszámról és hónap hitelességéről nem kezdekem „de hogy megtörtént arról biztosítottak. A moszarlőveleshez és cigányzénhez a jó polgármester beszéde képezte a füzert. Éhes embereknek ez is jól esik, mert biz megéheztünk pogányul, már pedig program szerint nem volt itt az étkezés ideje. Elmentünk Karánsebes, természetesen megállapodva Gavadisán a hol Szende Béla honvédegy főcsaládja nézte a beérkező vonatot.

Karánsebesen ép úgy mint Lugoson ezekre menő közönség éljenet. Jól esett, hogy a hol fogadtak, csakis éljenet, pedig ezen az éjelen kívül Karánsebesen az állam nehány, de nem minden közönség kívül tudnak több magyar szót. Huszonegy tagú küldöttség díszmagyarban fogadott bennünket Pausz János álsipás ur vezetése alatt, ki alkotmányos és értelmes beszéde által is méltó volt a küldöttség vezetésére. Ez a beszéd, mely az ottani viszonyok számbavételével készült, megérdemelt volna egy pár szónói programmzerőt választ. Ribáry motogása azonban nem ért semmit, tán ő maga sem érte. Beszéltem még a polgármester Stankovics Sándor németül, de jókarattal. Majd újra Pausz szót gróf Zichyhez a társulat képviselőjéhez, a mire Zichy válaszképpen megígérte, hogy a társulat a forgalom emelése végett mindent el fog követni.

Es ezzel az ut be volt járva, a diktiók ledolgozva, husz percznyi színet után a delet rég elhangzott hallott és végső végzetere a deputációt is felpakkolva ment vissza Lugosra. A kiállott nélkülségeket itt bő kárpótlás jutott a pompás ebédnél. Külön vona szálltá ide a szükséges konyha és felszolgáló személyzet. Vasuti kocsiakon állították fel Illmer a főbálokat. A nemzeti színi kartonnal sátorserülék díszített, az előtérben a királyi pár arczékvépel ellátott raktári helyiségből rögtönöztek étermet.

Jó borok, valódi pezsgő mellett erdekem meg a toasztok. Zichy alelnök állt fel, és a szokott módon elítelt a király, királynét és trónörökösét, rá második sorban a kormányt, és harmadik sorban toasztja nem nélkülözte a politikai ék sem. Midőn ugyanis értette, hogy e vasut a nyugatot keltet ősszekelőt, pikánsul tév hozzá, hogy kelet alatt nem Bosznit és Hercegovinát, hanem a török birodalmat és az indo-brit tartományokat is érti. Kapott is e szavakat hosszas és lelkes éljenet. Erre aztán megindult a toasztok zabzavesztet renetegje. Nagy részeket nem is volt érdem meghallgatni. A magyar toasztosok dominált a tért, a ki nemettl kezdte, lehurrogattak. Ki lehet emelni mégis e toasztok közül Scudier közi hadsergéből ezredesét, ki valódi tüzel emelte pobarát a „magyar királyi honvéd hadserge.” Vallra kapták, megéjelenetnek hatalmasan, a míböl sokat tanulhattak az ott jelenlevőktől. Megtanulhatták, melyik ut vezet zikenlevő. Mondott még Mudrony Pál egy pohárköszöntőt, mely annak fejében elítelt a társulatot, hogy igyekedjen fog magyarrá lenni.

A társaság mind inkább lelkesedett, és lelkesedést az asztal szomszédasság érezetét, miglen jött az indulás órája. Ót óra felé indultunk, az ott összegyülekezett czerjni meg czerjni nép által üdvözölve és üdvözlötlet adva. Maradtak azonban ott is sokan a bála, melyre a megnyitott vonatot követőleg kéjvonat jött úgy Temevár, mint Karánsebes felől.

A vonat ma már at van ada teljesen a forgalomnak, s bár ezzel együtt át volna ada a társulat a magyar érdekek lelkesimerege szolgáltatának, s ama vidék lakossága a magyar cultura és kedvező gazdasági jólét áldásának.

A háboru.

Míg a diplomaták terveznek, azallat a fegyverek végeznek. A harczerőtérkezett hírek szerint mult szerda óta nagy csaták voltak Deligrád és Zajcsár környékén, s a hadiszere nem mindn csatában a török fegyvereknek kedvezett. Egy tegnapi távirat szerint a törökök hadműveletei a mult héten, nevezetesen a Bubovistye ellen 19-én intézett támadás, Alexinác bombázása, Horvátovics hadtestének szétverése és végül a hó 20-iki harcok ótó sikeresek voltak a törökökre nézve, hogy f. hó 21-én egyenesen Djunis ellen indultak foganatosítandó régi terüket, mely szerint elfoglalják Kruvezácot és megkerülik Deligrádot. Csernajeft kénytelen volt a legnagyobb sietségben visszavonulni Djunisba. Tegnep táviratozott a fejedelmnek a csatáról, melyet a legsűrűbb golyózáporban vezetényelt; a törökök rohama, mint Csernajeft maga is bevallja, ezuttal ellenállhatatlan volt, úgy hogy számos foglyot ejtettek. A szerb sereg helyzete felette válságos; Csernajeft csüggesztő jelentését azó kérelmen végzi, köldeinek e rendelkezésre álló kocsikat minél gyorsabban Djunisba, hogy a sebesültet el lehessen szállítani.

A mult szerda csatáról Widdinből következő jelentést kapta a „Pester Corr.”: „Az ottomán sereg Zajcsár előtt szerdán megtámadta a szerbeket, kik Bellaraka környékén Zajcsár mellett táboroztak. A csata túrszérségi harcra kezdődött, mely után a törökök a szerbeket szoronyal támadták meg; elfoglaltak hat erődöt és teljesen megverték a szerbeket, kik 650 halott és még számosabb sebesült hátrahagyásával megfutamodtak. Az elesettek közt volt egy orosz ezredes és több orosz tiszt. Szemtanujá valék a csatának és a török sereget azon pillanatban hagyam el, midőn a szerbeket Bellaraka felé üldözte és midőn egy másik szerb hadoszlop megtámadta a török elősereget, csata fejlődött, melyben a szerbek 300 halottny veszteséggel visszaverték.

A folyó hó 20-án vivott csatáról a következő jelentés érkezett, a Gyunisnál levő török főhadiszállásról: „Az időjárás kedvezőtlen volta lényegesen megnehezítette a törökök támadását. Egész nap szakadatlanul esett az eső; a felhők igen alant jártak, alig lehetett tíz lépéssnyire látni; a talaj átázott, sikos volt; szerfelett bajos volt előre jutni. A támadás mindazonáltal sikerült és csak alkonyat után ért véget. A főhadász a Djuniska patak vonala ellen volt intézve, melyet a szerbek le Radováig igen erősen sáncoltak el. A török sereg szélső balszárnyát Selami pász vezette Krunsnál; hozzá csatlakoztak Asza, Adil és Hafuz pasák. Midőn este 6 óraker a sötétség beállt, beszüntették a tüzelést, a törökök már elfo-

lalták a szerbek összes posztóit Djunistól dél felé. A 40 fogoly közt van egy orosz őrnagy is. A szerbek a sánczokból korán vonták vissza a tüzérseget, mert különben sok ágyut vesztettek volna. A törökök bámulatos hősiességel támadtak.”

A szerb kormány a törökök győzelmét elhallgatja s azt akarja a belgrádiakkal elhitetni, hogy a törökök támadásait mindenütt visszaverték.

A törökök győzelméi hihetőleg siettetni fogják a fegyverszünet megkötését és a diplomacia működésének más irányt adnak, s lehet, hogy Ignatieff nem adja át a szultánnak Oroszország ultimátumát, melyet Konstantinápolyba visz — ha visz. Ez ultimátum hír szerint három pontból áll. Az első azt kívánja, hogy a porta minden feltétlen nélkül hat heti fegyverszünetet engedélyezzen. — A második pont Bulgária, Bosnia és Hercegovina számára közigazgatási reformokat kíván. A harmadik pont a garantiákra vonatkozik. E garantiák abból állanak, hogy a reformok a nagyhatalmak biztosainak közreműködésével hajthatassanak végre. De minthogy — mondja az orosz kormány — a mohamedán fanatizmus zavarhatná a béke művét, a biztosoknak egy fegyveres és nem török hatalomra kell támaszkodniok. Diplomatai körökben ezt tartják Oroszország utolsó békés lépésének, de nem sok sikert várnak tőle s maga a pétervári kormány is megtesz mindent, hogy tagadó válasz esetén azonnal actiöba lépessen. Milyint hadügyminiszter tíz hadtest összpontosítást rendelt el; a sereg több cszák ezreddel fog kiegészíttetni. Főparancsnok Mihály nagyherceg lesz; már a vezékar is össze van állítva.

Néhány nap előtt tudva levőleg a „Drittö” nyilatkozatot tett közzé az olasz és osztrák sajtóban lefolyt polemikára vonatkozóla. E nyilatkozat így hangzik:

„Néhány olasz lap újabb időben oly fejtegetéseket közölt, melyek Auszriában, hol azokat nézetünk szerint nem megfelelően méltatták, élnék és megbőrázóítottak ellennyilatkozatokat keltettek. Nem hiszünk, hogy e fejtegetések arra vezethetnének, hogy zavarják a viszonyok ama szívelvőjét, mely Olasz- és Auszria-Magyarország közt az 1866. okt. 3-iki békeszerződéssel kifejeződött, s melyet újabb időben az uralkodók látogatásai semmit megáldítottak, melyek épen úgy az egyik, mint a másik országban hűlök emlékeztetben tartanak. De ez a fejtegetés, ha hosszabb ideig tartana, s elkeresedtet színezetet öltene, tévúra vezethetné a közvéleményt, s hamis féltévére bírhatná, pedig a kormány teljesen nem vonhatják ki magukat ama közvélemény befolyása alól. Bizonyosak vagyunk benne, hogy nemcsak a kormány, hanem az ország óriási többségének véleményét fejezzük ki, ha a sajtó hazafiságához azon felhívást intézzük, hogy fejezze be az olyan vitát mely nem vezethet a jó célhoz, s mely az európai politika jelen viszonyaiában árthatna azon valódi érdekeknek, amelyek védelme a kormányra van biva.”

B e g r á d b ó l ír j a k a következőket október 19-ikéről: Az orosz önkényesség folyton növekvő számaról fogalmat szerelhetni az utóbbi napokban érkezettek kimutatásából. Október 13-án jött 160, 14 én mintegy 600, 15-én 480, 16-án egy század kozak s 18-ára vartak 1000 orosz s ezek közt 120 tiszteet. A szerbek maguk bámulnak a nagyserült ségben. Csernajeft tábornok néhány héttel ezelőtt fölkerete oroszországi barátaít, hogy csak szakértő embereket küldjenek hozzá, s valóban ez önkényes csapatok csaknem kizárólag katonamemberekből állnak. Az utóbbi napokban mintegy 200 fiatal orosz tiszt jött ide, kik csak most végeztek el a katonai iskolán s első báberáikat a török csatátereken akarják szedni. Csernajeft azonnal beszoztta valamennyit. Jól értesült körökben beszélik, hogy a szerb kormányunk kiltatása van Párisban egy öt millió aranyos kölcsönt realizálni. E célból e napokban külön ügynök megy Franciaországba.

A szerb kormány félbeszüttette azon károkat, melyeket a török invázió a három kerület lakoinak okozott. Ezeknek összege a becslés szerint meghaladja a 49 millió forint. A kormány hír szerint el van határozva az esetleges békekötésnél e roppant károkat teljes kárpótlást követelni, mivel körülbelül 5500 háznak elégetése a török stratégiának egyáltalában nem volt szükséges.

Konstantinápolyból a „Pol. Correspond.” egy sürgöny közöl, melyben azon remény van kifejezve, hogy a porta mégis csak elfogadhatja az Oroszország által ajánlott 6—8 heti fegyverszünetet. Ellenben a török főváros lakossága föltette igaztolt, a „Bassiret” nevű török lap egy falminas cikket közölt, melyben fölhívta a muszlimán világot, hogy legyen készen az Oroszország elleni háborura mely elkerülhetlen. Fegyverkezék a török nép! — A konstantinápolyi törökök azonban szót is fogadtak. Összevásárolták a fegyvereket, a miket csak kapni lehetett a kereskedésekben. Egy fegyverárus egyetlen egy napon 23,000 frankot vitt be fegyverként.

A görög kormány már elvetette a kockát. Harczias beszédek kíséretében három törvényjavaslatot terjesztett elő, melyek az általános védőkötelezettség behozatalára s a mozgósítás költségeire vonatkoznak. A görögök azzal biztájták magukat, hogy 160,000 embert fognak öszegyűjtetni. A kormány a nagyhatalmakhoz igen harczias és fényezett szellemű körjegyzeket is intézett. Hír szerint azonban az angol kormány Görögország fegyveres beavatkozását meg akarja akadályozni.

Az egyetem tüntetése.

Budapest, október 23.

A turhophil tüntetés ügyében Tisza Kálmán miniszterelnökhöz kiküldött egyetemi polgárok vasárnap délelőtt az egyetemi központi épületben öszegyülekezve mindenkélt Schnerer Aladar jogkari dokan előtt jelentek meg, ki mitán előada a küldöttségnek, hogy a miniszterelnök ma déli tizenkét óraker fogja fogadni a miniszterelnöki palotában az ifjúság küldötését, kéri ismételve az ifjúságot, hogy a czébla vett tüntetést hallassza el, alkalmasabb időkre, kéri az elhalasztást főleg azért, mert az alkalmat szolgáltatna az ország déli vidékein ellenirányú tüntetésekre. — Erre a küldöttség szöveke megjegyzé, hogy ellentüntetést tartani nem lehet, mert hiszi, hogy a kormány az új államellenes tüntetések létesítését erőlyes kézzel fogja megakadályozni.

A küldöttség ezután 5 kocsihan helyelvezkedé, elindult a kihallgatásra. — Megérkezve a miniszterelnöki palotába, rövid várakozás után fogadtattott Tisza Kálmán miniszterelnök által, ki a küldöttséghez következő beszédet mondott!

Nagyon örököltem, hogy kívánságomra az ifjúság küldöttsége, sine előttem megjelent, hogy a czébla vett tüntetést velem megbeszélje. Kívánságom, óhajtam, hogy a barátságos megbeszélés

folytan történjenek ezután a dolgok, vagyis inkább ne történjenek oly dolgok, melyek fölfogásom szerint jelenleg nem időszerűek, melyek csak félreértésekre szolgáltatnák anyagot. — Nem tudom, hogy a fákllyanmenet terve mily stadiumban van s bár nem vonom kétségbe, hogy a szokott formalitások megtartása mellett fákllyan zenét adni teljesen jogosult dolog, de semmiesetre se mondható ez helyesnek, mert nem tartom czélzerűnek ily föggőben lévő kérdésekben oly túntetőleg fel lépni s állást foglalni el; eljöhöt anvak is az ideje, én ugyan óhajtom a békét, de az ily túntetés soha hasznosak nem voltak. — Ha figyelemmel kísérték a külföldi sajtót, bizonyára tudni fogják, hogy a magyar nemzet úgy állittatik a világ elé, mint a mely elfogulva a testvér töröképp iránti rokonszemből a keleti keresztények elnyomatását kívánja s ezáltal valóságos ily helyzetbe jövünk, hogy oly emberek, mint egy Gladstone oda nyilatkoznak, hogy a magyar fajt el kell semperni a földszínről, hogy egy Garibaldi azon reménynek ad kifejezést, hogy bármit tegyének a magyarok a keleti népek szabadsága érdekében 200 ezer orosz be fog vonulni Konstantinápolyba. — A mi érdekünk nem lesz az, hogy fajunk úgy túntetéssékel fel, mint ellensége s szabadságát, ezért szeretném ha ily félreértésekre alkalmat se szolgáltatnánk. Különbén én az önök sympathiáját s eljárásuk indokát nemcsak értem, de igen nagyra becsülöm, hanem utóljára az ország ügyeit nem a sympathiák után kell intézni. Az én egyedüli kéresem csak az, hogy megfontolva a körülményeket méltóztassanak a czébla vett tüntetéssel felhagyni.

Erre Szűcs Gyula a küldöttség vezetője kifejté azon indokokat, melyek az ifjúságot a lépésre bírták, hangsúlyozta hogy e tüntetés főleg a török nép iránti haládszét kifejezése akar lenni, s hogy az ifjúság magaviseletére nem csekély befolyást gyakoroltak az alvidéki mozgalmak. Mire Tisza Kálmán kérdése vonta, hogy ily túntetés Magyarországot déli részében történeket volna, de lehetségesnek mert lehet tüntetni a török mellett, lehet az orosz mellett is, mivel ezzel is kétségesség vanunk e s nagyon szeretni kell kerülni azt, hogy ily válságos időkben Magyarország fiait közt szakadás történjen az ily egyémissal merőben ellenétes tüntetések rendezése által.

A küldöttség vezetője erre ismét megjegyzi, hogy ő s a küldöttség nem ígérheti a tertvöl való elállást, de igéri, hogy ő nagyméltóságának választás és szavait tárgyalagos nyugodtsággal fogja a nagy gyűlés elé terjesztelni, mely a tüntetés megtartása, illetőleg a meg nem tartása felett határozand.

Tisza Kálmán erre röviden megjegyzi, „itt nincs tilalomról szó csak mint egy óz hazafi szől barátságosan fiatal hazafiakhoz, hogy higadt megfontolást után, ilyen viszonyok közt minden tüntetéssel felhagyjanak!”

Erre a küldöttség elhagyta a miniszteri palotát.

A küldöttség ezen audientia után a „Szabadság kávéházban” azonnal rövid ülést tartott, s elhatározta, hogy délután a 60 tagú bizottságok előterjesztést teend, midőn is tárgyalni fogja a miniszterelnök választást.

A 60 tagú bizottság 6 órai ülésén Szűcs Gyula elnök előadta a kormányelnök választást, kerte a bizottságot határozatra a fölött, vajjon minő javaslatot terjeszt a közgyűlés elé. Lukács Gyula hosszabb indoklás mellett egy határozati javaslatot terjeszt a bizottság elé, mely szerint: tekintettel arra, hogy a miniszterelnök ur nyilatkozataiban nem lehet arra követheteni, hogy a tervezett tüntetés az államra nézve rossz következményeket volna maga után, s tekintettel arra, hogy az ifjúságok kötelezése az állam integritása elleni tüntetésekkel szemben demonstratív, — indítványozza, hogy a bizottság a közgyűlésnek a fákllyanmenet megtartását ajánlja. Az indítvány egyhanglag elfogadott s előadott indítványozó javaslatot.

Ugyan ez alkalommal adottát a bizottság tudomására, hogy a bécsi egyetemi ifjúsághoz intézett távirat Bácsban elfogadott. A bizottság megvétel fogadta a bécsi távirat, hivatal ezen tudósítást, s elhatározta, hogy az egyetemi ifjúsághoz levelet fog intézni, melynek szerkesztésével Kramoliny Győző jöghallgató bizatott meg.

Hétfőn dében a 25 tagú végrehajtó bizottság ülésen felolvasottat Kramoliny Győző levele, mely elfogadottan, a bécsi egyetemi ifjúsághoz elküldetett. A levél tartalma ez:

Kedves pályatársak!

A budapesti egyetem és műegyetem egyesült ifjúsága indítatva érezte magát a magasban hullámzó politikai, az öszbírdomlalt a legérkező nyelben érintett eseményekkel szemben, tegnap nektek a következők táviratát küldeni: Pályatársak! Közös forrás szeretet hazánkat veszély fenyegeti, az emberiség, civilizáció és cultura legszébb érdekei veszélyeztetve vannak a moszkvai colossus dogleteles lehelete által. Egy nép, mely az öszes hazafias érületi lakosság rokonszemből bírja, halálharcot viv közös ellenségünk ellen! Pályatársak! Az osztatlan hazafiságunknak a hátrát, az európai civilizánsörökönkök török nép iránt szóval és tettel nyinvánisse. Gyűjtsetek adományokat a török beszállatára, a legszörnyebb fillére is kedves. A magyar ifjúság.

Nagy családokunkra Bécstől a következő választ vettük: „A budapesti olvasókörnek. Az ónök ma távirata a német tanuló olvasó egyletéhez tekintettel a nemzetközi távirat szerződés 7. §-ra belítaltot.

(A nemzetközi távirat szerződés 7. § a így szól: A magyar szerződés felek fenntartják maguknak azon jogot, hogy az állam biztonságát veszélyeztető és az ország törvényeivel ellentében álló magánútvartok továbbítását letiltassa.)

Anélkül, hogy a tek. távirada hivatal eljárását Bácsban, melyet különben az idézett 7. § a legjobban megmagyaráz, közölsébről megvilágítani akaró, a bevégzett tényt hozzuk tudomástokra és engedelmel vezük magunknak egyttal azon intenciót, melynek minket az illető távirat elküldésénél vezéreltek, közölsébről kifejtetni.

Europa politikai láthatáran vészterhes sötét felhők tornyosulnak. A béke-és szabadság baráti gondteljes észálltsággal tekintenek az ezen felhőkből lezikkázó villamokra, melyek most csak Európa legszélsőb zugában okoznak károkat, de már is egész Európát pusztulással fenyegetik. Egy nép, mely ugyan korábbi időkben sok és nehéz bünököt követett el a cultura és civilizáció ellen, de most belátva hibáit, faradhatlan sietséggel dolgozik reorganisatióján, azon vesztélyben forog, hogy a civilizált világ sokkal hatalmasabb és vesztélyesebb ellensége által fog elnyomatni, és szétmorzsoltatni. És ép azért érdemi meg ezen nép rokonszemből, minthogy ő maga előadta azon rettenetes északi colossusnak, mely minden értelmi szabadságunk ellensége, s mely a szabadság valamennyi intézményét megsemmisítéssel fenyegeti. Evszázadok óta küzd két óriás néptel, a germán és a szlav, egymással az elsőségért Európában. Nettek testvérek felesleges azt mondani, hogy az egyiknek győzelme szabadságot, szellemi és politikait, és így műveltséget, előhaladást, kulturát jelent, míg a másiknak győzelme despotizmust, s szellem elnyomását, és így az öszes civilizáció hanyatlását hozza magával. És ezért a ti teljes győzelmetek német testvérek, az emberi genius győzelme, és ép ezért talán későbbi, de biztosabb, ki maradhatlanab. De a ti-és valamennyi szabadság-szerető nemzetek ellensége ravasz, foryados és barátságot színel irányítócska, míg valamennyi ter-

mészete szövetségéseiket elmozdítja és azután egész sulyalv reatok rohanhat.

Ezen eddig ravaszággal folytatott harcunk jelentékény fejeztéhez értünk; a törököt, ezen eddig elmaradt, de deklépes népet akarja halalos ellenségünk először megsemmisíteni és e mellett a humanitást, civilizációt és vallásszabadságról megfosztani. Erdeinkben ezen ellenséggel szemben közzé és ha ezt belátjuk, akkor fardozása hiabavaló. És ezért intézzük kedves testvérek baráti szavunkat hozzatok. Szövetkezettek velünk és mutassatok meg a világnak nyíltan, hogy a szlav halalos ellenség fordorkodását felsmerterték és hogy a ti rokonszemből a szerencsétlen török nép iránt azonos a minenkkel. Mily nagy morális és intellectuais hatalomunk ha egyesülve vagyunk, mily nyomtérős befolyásunk az öszbírdomlalt népeink érületére, azt évek előtt bizonyítottuk. Nyujtsatok testvéri jobbotokat ezen vesztélyes időben, hisz érdekeink azonos, érdeke az egész Auszria-Magyarországnak és az egyesült hazafias ifjúságnak meg kell a világnak mutatni, hogy feljöttük érdekeinket és azért fordulunk a legteljessebb rokonszemből a törökök felé.

Elhatározunk, hogy rokonszemből a török nép iránt először is egy a török consulnak adandó ünnepléses fákllyan menet által fogjuk kitüntetni; vajjon egy hasonló vagy bármely más demonstratio a ti viszonyaitok között javulva van-e, azt belátotokra bízzuk, de arra kérünk fel titeket, hogy bocsássatok ki egy felhívást a bécsi ifjúsághoz a török sebesülték számára való gyűjtést iránt. Mi ismerjük titeket és tudjuk, hogy ti a humanitás dícső kötelezettségét a legjobban fogjátok teljesíteni! Még egyet! Arra kérünk titeket, hogy ezen felhívásunkat Bácsban időző magyar testvéreinkkel is közöljétek; miután ők direkt fordulni nem tartjuk szükségnek, miután ők bizonyára megértették bennünket, és minden magyar ügy gondolkodik mint mi.

Isten veletek!

A budapesti egyetemi ifjúság nevében Szűcs Gyula, Sós Jenő Lukács Gyula, Gróf Festetics Benno, Geibhard Bodog, Nagy Kálmán, gróf Festetics Andor, Mikló Árpád, Kramoliny Győző, Ragályi Lajos, Njckevy Antal, Spuller Gyula, Pasztélyi Jenő, Scheffer László.

Este 6 óraker a „Komló kert”-ben volt közgyűlés, melyen részt vett vagy 700 egyetemi hallgató. A gyűlés megnyitása után Szűcs Gyula elnök bejelent, hogy a kecskeméti jogakadémia részéről távirat érkezett, melyben öszes akadémiai ifjúság üdvözlötlet s az ügy iránti rokonszemből küldi. Ezuttal tárgyalatokat 60 tagú bizottságnak a fákllyanmenet megtartására irányuló javaslata, melyet Lukács Gyula előadó védelmezett. Volt egy ellenindítvány is, mely Sós Jenő és Markusz József érveltek, míg nem a kérdés szavazás alá bocsátatván, a jelen voltak óriási éljenése közt elnök kimondta a határozatot, mely szerint a fákllyanmenet megtartatik.

A módozatok megállapításával a 60 tagú bizottság bizatott meg.

Előterjesztetve a bécsi távirada hivatal válasza, melyre nézve a közgyűlés Tóth Béla bölcsész indítványára elhatározta, hogy egy bizottságot küldi ki, mely a bécsi távirada hivatal által elkötvet jogtértsé miatt, illeti helyen orvoslást fog követelni.

A legközelebbi közgyűlés szerdán délután 6 óraker fog a „Komló kert”-ben megtartatni.

A tüntetés, tekintve az ifjúság hangulatát, valóban elkerülhetlen. Beültetés esetén a legnagyobb kellemetlenségektől lehet tartani, de ugylátszik erre ma senkiesem gondol, csupán az egyetemi tanács tagjai, adótt tartván, hogy az egész a tanári karnak tudatik be, iparokodik a tanácssal s pressioval az ifjúságot ellenkező meggyőződésre terelni. De mindent erőrekesz mindenkélt sikertelenek maradtak.

A tüntetés valószínűleg csőztörték este fog megtartatni, s ez falragaszok útján fog közzététetni.

A főv. bizottsági tagok választása.

Vasárnap a budapesti polgárok három helyen is tartottak értekezletet a bizottsági tagok közeledő választása ügyében.

A VII. kerület részéről tartott gyűlés 10 óraker kezdődött a polg. lövéde nagy termében. Elnök Mend István megnyitván a gyűlést, fölhívta azt az állandó elnök megválasztására. A gyűlés egyhanglag Mend István biz. tagok választja meg; jegyzőül szintén egyhanglag dr. Mayr Aurél kérést föl. Elnök ezuttal előadja a mai napgyűlésnek tárgyat, mely abból áll, hogy 20—25 tagú kijelölő bizottság választassék. Egyttal ajánlja figyelmébe a közgyűlésnek a gondall s lelkesimeregben öszesállított sorozatot, mely a megválasztandó 20—25 tagú kandidáló bizottságok névsorát tartalmazza. A közgyűlési elnök kérdése a kijel. bizottság számát 25-ben állapítja meg, s némi vita után, melyben Bogmár Zs., Steiniz Adol és dr. Morzsányi Karoly vett részt, utóbbi a tökös szavazást ajánlván, hogy mindenki szabadon, függetlenül adhassa szavazatát arra, kit a legmélőbőbnak tart.

Erre a közgyűlés kimondja, hogy a választás titkosan estjések meg. A szavazatszedő bizottságra dr. Morzsányi, Schlesinger és Ludvig János választattak. A választás eredménye ez: Dr. Apaticzy Sándor, id. Blavovits Antal, Böbher Vilmos, Eisenschitz Mór, Fisch Sebastyán, Hiuum Sándor, Hultizus Karoly, Kohm Ignác, Köbber Karoly, Kuklay János, Kurstáder Mór, Löffelmann Vilmos, id. Ludvig János, Mend István, dr. Morzsányi Karoly, Pippan Ándor, Schlesinger Ignác, Schweiger Adolf, Szilvassy László, Szent-Perencz és Trautschkar Karoly. Ezen kandidáló bizottság feljogosították egy a kerületenként megválasztandó 10 tagunk, mint a virilisták listáját is a leendő fővárosi képv. választás alkalmára öszesállítani.

A VIII. kerület. (Józsefváros) polgárságának gyűlése a lovardában 11 óraker kezdődött meg. Itt a gyűlést Molnár Endre nyitotta meg, kinek felszólitására a közgyűlési elnöknek Szupa Györgyöt választotta meg. Eöleges sorozat két felő ajánlatot, minke felolvasása után kiderült, hogy csaknem mind a két sorozat teljesen meggyezik a kijelöltekre nézve. A megválasztottak nevei a következők: Dr. Kelen József, Singer Béla, Grauer Miksa, Auspitz Robert, György Aladár, Kleinsel József, Kis Péter, dr. Goldstein Ignác, Hirschl József, Ladányi István, Krausz Lajos, Nagy István, Molnár Endre, Kleiner Armin, Barzen János, Radocsay Lajos, Komlóssy László, Tarone Ándor, Szalay Pál, Stoczek Karoly, Mudrony Pál, Hegedüs Ándor, Holly Ignác, Stupa György, dr. Császár Karoly, Krizsán Mihály, Weinszitz Lajos, dr. Bóky János, Ács Lajos, Walther Ferenc, Szkala Antal, Böhm Sámuel, Eggenhofer Péter, Egerth József, Gräfenhalm Ferenc, Rákósy Jenő, Szalay István, Orley János, Oszwald Pál, Köbber Alajos, dr. Naumann Mór és dr. Klein Sándor.

Az V-ik ker. választói is hasonló czéblöt jöttek ösze — még pedig igen szép számmal — tegnap délelőtt a vidádó étteremben. Előökké Busbach Péter választottat. Azután kijelölték egy 9 tagú kis bizottság a kandidáló-bizottság névjegyzékének öszesállítására. Erre felőrára a gyűlés feljogosított. Az ülésnek újbóli megnyitására a kis bizottság által öszesállított jegyzék a gyűlés által egy-

hangulag elfogadtattott. Az 50 tagú kijelölő bizottság a következőkből áll: Brill Miksa, Falk M., Légrádi K. Ably A., Fuchs G., Reich Armin, Gieszieryi Karoly, Nagl Armin, Schweiger Martin, Stiller Mór, Mészáros Miklós, Wahrmann Mór, Mezey Mór, Strasser Alajos, Nyry Lajos, Grünbaum M., Burján János, Harris Sándor, Vogel Péter, Szacslay György, Falk Zsigmond, Kecskeméthy Aurél, Sztányi Lázár, Koranyi Adolf, János Karoly, Preussner József, Mandl J. S., Bachmayer György, Wahrmann Sándor, dr. Friedmann Bernath, Posner K. Lajos, Schvimmer Ernő, Takács Lajos, Mandl Pál, Falk Karoly, Zsigmond Pál, Maday Lázár, Nádassy György, Breisch M., Bakonyi Miksa, Baitner Imre, Bródy Zs., Deutsch Sámuel, Gold Zsigmond, Szabó J. G., Neuwelt Armin, Busbach Péter, Weisz Bernath, Pollák Henrik és Ullmann József.

A bejárásó választók által kiküldött ötvenes bizottság tagjai alulit felkéri, hogy a h. hó 24-én kedden délutáni 4 óraker az új városahatárságnak terében II-ik emelet tartandó választási tanácskozásán részt vegni sziveskedjenek. Királyi Palélnök.

UDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. K i n e v e z é s: A m. kir. igazságügyminiszter Csics B. az óriási járásbírósi díjokat a máramaros-szigeti kir. járásbíróshoz irókák nevezte ki.

Adományozás. A király a Szabolcsvármegye helyreállítására 110 írt adományozott.

Személyi hírek. Graef Ede tábornok visszatért horvát s fümei szemle utóbból. A tábornok azonnal Alutusa sietett, tapasztalatáról József főhercegre jelentést tennt. — Duka Tivadar hazánkia Londonból Kéle-Indiába utazott, s a telet ott tölti: a jövő nyáron hazáját szándékszik meglátogatni.

József főherceg most Alcutson tartózkodik s ha a politikai helyzet nem változik, a tére Olaszországba megy, orvosi tanácsára s ott fog madni tavaszig.

Kaszapinovicsot a leendő törvény-széki tárgyaláson Dr. Stiller Mór előnyösen ismert fővárosi kriminalista ügyvéd fogja képviselni.

Soldosné asszonyt csak most érte azon csaliét öröm, melynek híréit máj hetek előtt bizonoskelt forrást után kövölték. Új szülött csakugyan leányka lett, mi elég feladatot volt előre megrendelték, talánóra. Örömmel értesültünk, hogy a kedvelt mévésznő egészségi állapota a viszonyokhoz képest kitűnő. Az újszülött keresztájtál T ú r r tábornokot kérte fel Soldos ur.

A budapesti néphang vagyona fellett a budapesti törvényszék bírói zárt rendelt el a német foganatosítására a budai járásbíróshoz kereste meg.

Munkássgyűlés. Tegnep délelőtt a fővárosi könyves és kőfaragó segédök gyűlést tartottak a Belezny-kerben. E gyűlésen egyhanglag elhatározták mindenkélt, hogy testületileg csatlakoznak a budapesti munkások betegsegélyző egyesítéshez s ennek kerestélítelével, valamint a módozatok bővebbi megállapításával egy 20 tagú választmány bizatott meg. — Erdekes volt a napirend második pontja, midőn a könyves és kőfaragó egyletnek vagyoni állapotát mutatták fel. A társulat képviselője folyton azt hangoztatva a segédök előtt, hogy a jözsefvárosi templontéri 434 tk. számu háza az egyet tulajdonja. A gyűlés egybehívó azonban a teleknyvel kivonat alapján kimutatták, hogy a kérdéses ház teleknyvel Kerstinger f. fog. polgár nevében van bekebelezve a tulajdonjoggyutt, mi ből kiviláglik, hogy a társulat vagyónak kezűlésével név visszacsúsz történt. Elhatározták ez ügyben a további lépéseket sürgetőleg megtenni; mire a népes gyűlés kisse izgatottan véget ért.

Hajótört magyar ember. Jeszenszky Imre, a baranyai alsópán hajó

KÖZLEKEDÉS

Osztárak-államvaspálya.

GYORSVONATOK.

Budapest — Bécs. Budapest ind. 7.50 r. Érsekújvár ind. 10.33 r. Pozsony ind. 12.58 d. Bécs érk. 1.48 d. e.

SZEMELYNATOK.

Bécs — Budapest. Bécs ind. 8.36 r. 8.50 e. Pozsony ind. 11.05 r. 11.08 e. Érsekújvár ind. 2.04 d. u. 2.14 r.

Bécs — Ujvács. Bécs ind. 7.48 r. 7.58 e. Győr ind. 11.56 d. u. 10.10 e. Ujvács ind. 11.11 d. u. 11.13 e.

Bécs — Ujvács. Bécs ind. 7.48 r. 7.58 e. Győr ind. 11.56 d. u. 10.10 e. Ujvács ind. 11.11 d. u. 11.13 e.

Oravica — Steyerdorf és vissza.

Oravica ind. 10.30 d. Steyerdorf ind. 2.45 d. Steyerdorf érk. 1.55 d. Oravica érk. 5.57 d.

Tótmező — Súrany és vissza.

Tótmező ind. 1.40 d. Súrany ind. 11.45 d. Súrany érk. 2.10 d. Tótmező érk. 12.15 d.

Magyar királyi államvasutak.

Budapest — Losonc — Rutka. Budapest ind. 2.54 d. u. 10.30 é. 7.20 r. Gödöllő ind. 3.59 d. u. 12.11 é. 8.26 r.

Rutka — Losonc — Budapest. Rutka ind. 12.30 é. 4.25 d. u. Zólyom ind. 4.13 r. 9.43 é. 7.50 r.

Budapest — Győr. Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e. Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.

Budapest — Péterfy. Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e. Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.

Budapest — Péterfy. Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e. Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.

Budapest — Péterfy. Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e. Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.

Gyöngyös — Vámos-Györk.

Gyöngyös ind. 12. — é. 9. — r. Vámos-Györk érk. 12.28 d. u. 2.30 é.

Füzes-Abony — Eger.

Füzes-Abony ind. 3.19 é. 11.30 d. e. Eger érk. 4.12 é. 12.23 d. u.

Hatvan — Szolnok.

Hatvan ind. 5.24 d. u. Jászberény ind. 6.59 e. Szolnok érk. 9.09 e.

Hatvan — Szolnok. Hatvan ind. 5.00 r. Jászberény ind. 7.27 r.

Hatvan — Szolnok. Hatvan ind. 5.00 r. Jászberény ind. 7.27 r.

Hatvan — Szolnok. Hatvan ind. 5.00 r. Jászberény ind. 7.27 r.

Hatvan — Szolnok. Hatvan ind. 5.00 r. Jászberény ind. 7.27 r.

Hatvan — Szolnok. Hatvan ind. 5.00 r. Jászberény ind. 7.27 r.

Székesfehérvár — Ujvács.

Székesfehérvár ind. 10.13 d. e. 12.23 é. Kisbér ind. 12.28 d. u. 2.30 é.

Ujvács — Székesfehérvár.

Ujvács ind. 2.33 d. u. 11.37 é. Kisbér ind. 5.56 d. u. 12.57 é.

Zágráb — Károlyváros.

Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Zágráb — Károlyváros. Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Zágráb — Károlyváros. Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Zágráb — Károlyváros. Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Zágráb — Károlyváros. Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Zágráb — Károlyváros. Zágráb ind. 9.55 d. é. 8.45 e. Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Nagyvárad — Püspök-Ladány.

Nagyvárad ind. 11.34 d. e. 9.12 e. P-Ladány érk. 1.31 d. u. 11.53 é.

Budapest — Arad — Temesvár.

Budapest ind. 7.80 r. 6.08 e. Czegled ind. 10.21 d. e. 9.11 é.

Munkács — Batyu.

Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Munkács — Batyu. Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Munkács — Batyu. Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Munkács — Batyu. Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Munkács — Batyu. Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Munkács — Batyu. Munkács ind. 11.49 d. e. Batyu érk. 1. — d. u. Sátoralja-Ujhely — Kassa

Marosvásárhely — Kocsárd.

Marosvásárhely ind. 9.33 é. Kocsárd érk. 12.43 é.

Kassa — Sátoralja-Ujhely.

Kassa ind. 1.31 d. u. Leg-Mihály ind. 9.33 r. 6.45 d.

Ujvács — Gyulafehérvár.

Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Gráz — Székesfehérvár.

Gráz ind. 6.24 r. Gyulafehérvár ind. 3.07 d. u. 9.15 d.

Kassa — Óderberg.

Kassa ind. 12.54 d. u. 10.24 é. Óderberg ind. 4.52 d. u. 2.36 é.

Ujvács — Gyulafehérvár.

Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

Ujvács — Gyulafehérvár. Ujvács ind. 1.31 d. u. Gyulafehérvár ind. 1.31 d. u.

HIRDETÉSEK.

VODIANER F.

ORSZÁGOS TÖRVÉNYEK

MINISTERI RENDELETÉK

hivatalos kiadása,

és nála épny mint minden hiteles könyveskereskedő által kapható

Az orsz. Törvények 1873. évi kiadásai:

Országos Törvénytar (Corpus Juris). Ára füzve teljes pld. 2 frt 60 kr.

Törvények gyűjteménye 8-dr. egy kötetben füzve teljes pld. 1 — 60

diszsen kötet. 2 — 60

szekkiadás, finom velinpapíron. 2 — 60

diszsen kötet. 2 — 60

tót nyelven (I—XXVI. t. cz.). 1 — 60

Landesgesetzte Magyarországi Rendelések-tára, 8-dr. egy kötetben füzve 3 —

Az orsz. Törvények 1874. évi kiadásai:

Országos Törvénytar (Corpus Juris) Ára füzve teljes pld. 2 — 40

Törvények gyűjteménye 8-dr. egy kötetben füzve teljes pld. 1 — 50

diszsen kötet. 2 — 30

szekkiadás, finom velinpap. 1 — 40

diszsen kötetben. 2 — 30

Landesgesetzte Magyarországi Rendelések-tára 8-dr. egy kötetben füzve 4 —

Az orsz. Törvények 1875-ki kiadásai:

Országos Törvénytar (Corpus Juris). Ára füzve teljes pld. 4 frt 40 kr.

Törvények gyűjteménye 8-dr. egy kötetben füzve teljes pld. 2 — 80

diszsen kötet. 3 — 80

szekkiadás, finom velinpapíron. 3 —

diszsen kötet. 4 —

Rendelések Tára Landesgesetzte-Sammlung (I—XLV. G. A.) 2 —

Az orsz. Törvények 1876-ki kiadásai:

8-adrétben I—IV. füzet (I—XXXVI. t. cz.) Ára 4 füzetnek. 1 frt 80 kr.

16-odrétben I—V. füzet. Ára az 5 füzetnek. 2 frt — kr.

Külön kiadások füzetekben:

1874. VIII. t. cz. és Ministeri-rendeletek a métermérték behozat-

láról, ábrákkal. — 50

Ugyanaz német és horvát nyelven egyenkint. — 50

1874. évi XXXIV. t. cz. ügyvéti rendtartás. — 20

1874. évi XXXV. t. cz. a királyi közigazgatásról. — 20

Ugyanaz német nyelven. — 30

1874. Szabályrendelet a fogházak és börtönök kezelése (bör-

tönny) — 60

1874. Biról ügyvéti szabályzat (rovatozott mintákkal). — 1 — 20

1874. VII. t. cz. a földadó szabályozásáról. — 20

Ugyanaz német és román nyelven egyenkint. — 20

1875. a m. k. föld-, ipar- s keresk. minister szabályrendelete

„a mértékhatóság körül követendő eljárás részleteiről”

az összes mintákkal. — 50

Ugyanaz német nyelven. — 50

1875. Kereskedelmi Törvény kiegészítő rendeletekkel (szekkiadás)

Ugyanaz német nyelven (szekb.). — 80

1875. Bélyeg-, illeték- és adótörvények (XIX—XXX. t. cz. szekb.). — 50

1875. Stempel-, Gebühren- und Steuergesetze (XIX—XXX. G. A.) — 50

ANTON és CSALAY

Butor-raktára

Budapest, Dorottya-utca 5. szám alatt, bemenet a Wurm-utcában,

ajánlja a nagyérdemű közönségnek nagyobb választéku szilárd gyártmányú sztalos- és

kárpitos munkát a legelőbb árakon.

Mély tisztelettel Anton és Csalay.

November 2-án

lesz a sorozatban kihuzott 1860. évi államsorsjegyek

nyerőszám huzása, mely alkalommal azokra okvetle-

nül 300,000, 50,000, 25,000 stb. forintnyi fönyermé-

nyekkel kell kijönnök. Ilyen sorsjegyeket a meddig

a készlet tart, a következő áron adunk:

egy 500 fortos 1860-iki államsorsjegyet

kihuzott sorozattal. . . . . 1600 frton,

emnek egy ötödét. . . . . 350 frton,

az utóbbinak a felét. . . . . 200 frton,

az ötödnek a negyedét. . . . . 100 frton,

az ötödnek a huszadát. . . . . 20 frton.

Főnyermény 150,000 frt ó. Magyar igérvények november 15-én

2 frt 75 kr bélyegestül.

NYITRAI és TÁRSA, Bécs, Wipplingerstrasse 45,

a fő-távirá-hivatal közelében.

1876. november 1-től, Kärnthnerstrasse 10/1, (a vasházban)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebész, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fenyés és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékony gyengésséget, az ondfolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt);

2) húgyveszélyeseket (még oly idülteteket is), a nemzörések bujakóros

fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elcsufításában;

3) húgyveszélyeseket;

4) friss és idült nyálfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehér-

folyást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;

6) a húgyhólyag betegségeit és mindennemű vizeleti nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 óráttól 1-ig, délután 3 óráttól 5-ig, és

estve 7 óráttól 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utca 2-ik szám

a. kigyó- és városház-utca sarkán. (Rottenbil-

ler-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik

és a gyógyszernek megküldetnek.

LAMPEL ROBERT könyvkiadó-hivatalában

Budapest, (váczi-utca 12. sz.)

rendkívül leszállított olcsó áron

a következő könyvek kaphatók:

GYÓGYTAN TÖRTÉNETE

RÖVID KIVONATBAN.

Irta

FEKETE LAJOS,

orvostudor, Kisújszállás város r. orvosa, a kir. magyar természetudományi társulat

rendes tagja.

Füzve 248 oldal.

Ára azelőtt 1 frt 40 kr. — Most csak 80 kr.

BOLDOGSÁGTAN

az ember testi életére nézve.

Életrendi vezető az életen keresztül.

Irta

HARTMANN K. F.,

orvostudor és tanár a bécsi egyetemen.

Dr. SCHREBER MÓR,

gyakorló orvos s lipcei testgyógyászati és gyógytestgyakorlati intézet igazgatója által

átdolgozott és bővített s legújabb kiadása

után

Z. SZABÓ ANTAL.

292 oldal. — Ára füzve azelőtt 1.50, kötve 2.50, — most füzve csak 1 frt,

kötve 1 frt 50 kr.

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Sz. Hilaire J. Kovács Irma, Dorn Anna, Gombos Erzsé és többek után.

FÜGGELÉKKEL:

A magyar gazdasszony házi kincstára.

Összeállította

ZEMPLENYI ANTONIA.

2-dik kiadás.

Kötve 2 frt. Finom vászonkötésben 3 frt 60 kr. Füzve 1 frt 40 kr.

Grünvald Henrik

sírkő-raktára

Budapest,

főher. Mária Valéria-utca 9. sz.

Lévay-féle házban,

ajánlja gazdagon ellátott

síremlék-szobor-

raktarát

granit, vörös és szilézai márványból,

ugymint homokkőből,

mindenféle alakban és nagyságban.

Fentemlített munkák architektai

rajz szerint legpontosabban készít-

tetnek és a lehető legelőbb áron